Vlaanderen
is landbouw & visserij

VLIF-ACTIVITEITENVERSLAG 2021

DEPARTEMENT
LANDBOUW
& VISSERIJ

www.vlaanderen.be/landbouw

VLIF-ACTIVITEITENVERSLAG 2021

15.02.2022

Samenstelling
Departement Landbouw en Visserij

Verantwoordelijke uitgever
Patricia De Clercq, Secretaris-generaal

Lay-out
Departement Landbouw en Visserij

Een digitale versie vindt u terug op de website van het Departement Landbouw en Visserij.

VOORWOORD

Het VLIF blijft een belangrijke speler bij de financiering van investeringen op een land- of tuinbouwbedrijf, en voor de vestiging van jonge landbouwers en tuinders. In 2021 ging 90% van de betaalde steun naar particuliere land- en tuinbouwers in de vorm van investerings- en opstartsteun. De cijfers over zowel betaalde als nieuw toegekende steun illustreren dat die terecht komt bij alle deelsectoren van de Vlaamse land- en tuinbouw. Bovendien blijkt dat meer dan driekwart van de verleende steun naar investeringen gaat die in zeer hoge mate bijdragen aan de verduurzaming van de productie, wat de voornaamste doelstelling is van de steunmaatregel. In die zin beantwoorden de resultaten aan de verwachtingen. Het uitgangspunt was immers dat alle deelsectoren van de Vlaamse land- en tuinbouw investeringsnoden hadden en dat ze alle, via specifieke investeringen, de productie duurzamer konden maken.
Hoewel de steunvoorwaarden al selectief zijn en er omwille van de doelmatigheid van de steun bij een gegeven budget een selectieproces moet worden doorlopen, bleven de steunmaatregelen ook in 2021 de professionele land- en tuinbouwers aanspreken. Zij dienden voor in totaal 635 miljoen euro aanvragen voor investeringen in.
Voor steunaanvragen ingediend vanaf 1 januari 2021 worden de steuncategorieën 40% en 30% met 10% verhoogd voor jonge landbouwers. Een landbouwbedrijf met een bedrijfsleider die jonger is dan 41 jaar op het moment van het indienen van de VLIF-aanvraag wordt beschouwd als een jonge landbouwer. Van de 9028 geselecteerde investeringen in 30% of 40%, kregen 5685 investeringen een verhoogd steunpercentage. Dit komt neer op 63%.
Wat opstartsteun aan jonge landbouwers betreft werden in 2021 178 aanvragen ingediend waarvan 170 geselecteerd. Het budget voor deze maatregel was opnieuw geen beperkende factor. De 8 opstartprojecten die niet geselecteerd werden droegen onvoldoende bij aan de doelstellingen inzake generatiewissel en zeggenschap voor de jonge landbouwer.
In de loop van 2021 werd de regelgeving omtrent niet-productieve investeringen aangepast met een uitbreiding van de lijst met subsidiabele investeringen gekoppeld aan verschillende steunpercentages en vereenvoudiging van enkele voorwaarden. Dit heeft tot een duidelijk effect geleid want het aantal investeringen is sindsdien substantieel toegenomen.

INHOUD

VOORWOORD 3

1 VLIF-BEGROTINGSUITVOERING 6

1.1 ONTVANGSTEN EN UITGAVEN 6
1.1.1 Toelichting bij ontvangsten 6
1.1.2 Toelichting bij uitgaven 7
1.2 MACHTIGING 8

2 TOEGEKENDE VLIF-STEUN 10

2.1 INVESTERINGSSTEUN AAN LAND- EN TUINBOUWERS 10
2.1.1 Overzicht toegekende VLIF-steun per provincie 10
2.1.2 Overzicht van de toegekende VLIF-steun per doelstelling 11
2.2 OVERNAMESTEUN 14
2.2.1 Overzicht toegekende VLIF-steun per provincie 14
2.2.2 Overzicht toegekende VLIF-steun per steunbedrag 15
2.3 STEUN AAN DE AGROVOEDINGSSECTOR 15
2.4 STEUN AAN DE OMKADERINGSSECTOR 15
2.5 PROJECTSTEUN VOOR INNOVATIES IN DE LANDBOUW 15
2.6 STEUN VOOR NIET-PRODUCTIEVE INVESTERINGEN 15
2.7 STEUN AAN DE ONTWIKKELING VAN KLEINE LANDBOUWBEDRIJVEN 15

3 VLIF-STEUN IN 2021: REGELGEVING EN PROCEDURE 16

3.1 DE VLIF-MAATREGELEN IN DE PDPO III-PERIODE 16
3.2 VLIF-STEUNAANVRAGEN 16
3.3 SELECTIE VAN VLIF-STEUNAANVRAGEN 17
3.4 KORTE BESCHRIJVING VAN DE VLIF-MAATREGELEN 18
3.4.1 Opstartsteun aan de jonge landbouwer 18
3.4.2 Steun aan de investeringen op het landbouwbedrijf 18
3.4.3 VLIF-waarborg voor de investeringen en de overname in de landbouw 19
3.4.4 Steun voor niet-productieve investeringen op het landbouwbedrijf 19
3.4.5 Steun voor de ontwikkeling van kleine landbouwondernemingen 19
3.4.6 Projectsteun voor innovaties in de landbouw 20
3.4.7 Steun aan de agrovoedingsindustrie voor de afzet van land- en tuinbouwproducten 20
3.4.8 Steun aan de omkaderingssector 21
3.5 WIJZIGINGEN AAN DE REGELGEVING 21
3.5.1 Besluit van de Vlaamse Regering van 22 januari tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 19 december 2014 betreffende steun aan de investeringen en aan de overname in de landbouw 21
3.5.2 Ministerieel besluit van 15 december 2020 betreffende de tegemoetkoming door het Vlaams Landbouwinvesteringsfonds aan land- en tuinbouwers met liduiditeitsproblemen ten gevolge van de huidige slechte conjunctuur in de land- en tuinbouw 21
3.5.3 Besluit van de Vlaamse Regering van 4 juni 2021 tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 2 oktober 2015 betreffende steun aan niet-productieve investeringen en aan de ontwikkeling van kleine landbouwbedrijven 21
3.5.4 Ministerieel besluit van 11 juni 2021 tot uitvoering van artikel 4 en 9 van het besluit van de Vlaamse Regering van 2 oktober 2015 betreffende steun aan niet-productieve investeringen en aan de ontwikkeling van kleine landbouwbedrijven 22

4 INGEDIENDE VLIF-STEUNAANVRAGEN 23

4.1 AANVRAGEN VOOR INVESTERINGSSTEUN DOOR LAND- EN TUINBOUWERS 23
4.1.1 Toelichting bij de opbouw van de tabellen en betekenis van de kolomvariabelen 23
4.1.2 Algemeen 23
4.1.3 Provincie 24
4.1.4 Hoofdsector 25
4.1.5 Thema's zoals opgenomen in het besluit van de Vlaamse Regering 27
4.1.6 Hoedanigheid van indieners 32
4.1.7 Leeftijd 33
4.2 AANVRAGEN VOOR OPSTARTSTEUN DOOR JONGE LANDBOUWERS 34
4.2.1 Algemeen 34
4.2.2 Overzicht per provincie 34
4.2.3 Overzicht per sector 34
4.2.4 Overzicht per type vestiging 35
4.2.5 Overzicht per leeftijd 36

4.3 AANVRAGEN VLIF-WAARBORG 37
4.4 AANVRAGEN VOOR NIET-PRODUCTIEVE INVESTERINGEN 37
4.4.1 Algemeen 37
4.4.2 Provincie 37
4.4.3 Type investering 38
4.5 AANVRAGEN VOOR DE ONTWIKKELING VAN KLEINE LANDBOUWBEDRIJVEN 39
4.6 AANVRAGEN INGEVOLGE OPROEPEN 39
4.6.1 Projectsteun voor innovaties in de landbouw 39
4.6.2 Steun aan de agrovoedingssector 40
4.6.3 Steun aan de omkaderingssector 41

1 VLIF-BEGROTINGSUITVOERING

De VLIF-begroting betreft het aandeel in de steun die door het VLIF is toegekend en uitbetaald ten laste van het Vlaamse Gewest. Op een beperkte uitzondering na maken de VLIF-maatregelen immers deel uit van het Vlaams plattelandsontwikkelingsplan (PDPO), waarvoor er in de periode 2015-2020 een EU-medefinanciering van 50% is (voor aanvragen ingediend vanaf 2015). Die PDPO-periode werd verlengd met 2021 en 2022 omdat het nieuwe gemeenschappelijk landbouwbeleid (GLB) pas in 2023 start.
Bijgevolg zijn alle bedragen in dit hoofdstuk 1 alleen de Vlaamse cofinanciering van toegekende of betaalde VLIF-steun.
In de andere hoofdstukken zullen dit de volledige steunbedragen zijn (Vlaamse en Europese cofinanciering samen).

1.1 ONTVANGSTEN EN UITGAVEN

Tabel 1. Begrotingsuitvoering 2021

Ontvangsten	Begrotingsuitvoering (euro)
Toelage 2021 van de Vlaamse overheid	23.503.000
Saldo van eerdere jaren	31.803.849
Toelage 2021 vanuit het Vlaams Klimaatfonds	4.112.471
Eigen ontvangsten 2020	413.064
Totale ontvangsten	59.832.384
Uitgaven	**Begrotingsuitvoering (euro)**
Producenten: rentesubsidie	6.930.123
Producenten: premies	22.704.849
Producenten: premies met 'klimaat'-middelen	167.457
Producenten: premies met middelen van eigen ontvangsten 2020	28.369
VLIF-waarborg	21.047
Agrovoeding	662.054
Omkadering	2.046.757
Innovatie	804.268
Niet-productieve investeringen	15.209
Ontwikkeling kleine ondernemingen	2.750
Labokosten	0
Totale uitgaven	33.382.883

1.1.1 Toelichting bij ontvangsten

De ontvangen toelage vanwege de Vlaamse overheid voor 2021 bedroeg 23.503.000 euro, ingeschreven op KB0-1KDB5BW-IS van de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap (begrotingsaanpassing bij decreet van 9 juli 2021– B.S. 27/09/2021).

Bijkomend werd er in 2021 nog 3.000.000 euro overgeheveld vanuit het Vlaams Klimaatfonds, en was er nog 1.112.471 euro beschikbaar van eerdere overhevelingen vanuit het Vlaams Klimaatfonds naar het VLIF.

De eigen ontvangsten 2020 bedroegen in totaal 413.064 euro. Voor dit bedrag kon er in 2021 extra steun verleend worden.

De 413.064 euro eigen ontvangsten bestaan uit de volgende elementen:

- De terugvordering van de uitbetaalde steun voor de periode waarin de VLIF-voorwaarden niet zijn vervuld wanneer een land- of tuinbouwer tijdens de duur van de toegekende rentesubsidie of referentieperiode voor premies niet voldoet aan de algemene of specifieke VLIF-voorwaarden. Zo werd er 350.131 euro ontvangen in 2020.
- De terugvordering bij de kredietnemer(s) en de eventuele borgen van de uitbetaalde VLIF-waarborg na een gedwongen of vrijwillige stopzetting van een land- of tuinbouwbedrijf. In 2020 is er op basis van dergelijke terugvorderingen 62.933 euro ontvangen.
- De betaalde bijdrage voor een VLIF-waarborg. In 2020 werden geen waarborgbijdragen ontvangen.

De effectieve eigen ontvangsten 2021, dus waarvoor in 2022 bijkomende steun kan verleend worden, bedroegen 529.041 euro:

- De terugvorderingen van onterecht uitbetaalde premies: 489.434 euro
- De terugvorderingen van uitbetaalde VLIF-waarborg: 39.607 euro
- De waarborgbijdragen: nihil. (er is in 2021 geen VLIF-waarborg toegekend).

1.1.2 Toelichting bij uitgaven

Aan de producenten wordt er overname- en investeringssteun gegeven in twee vormen: rentesubsidie en kapitaalpremie:

- Rentesubsidies worden gespreid uitbetaald aan de kredietinstellingen over verschillende jaren (tot 15 jaar), parallel aan het aflossingsplan van het betreffende krediet.
- Kapitaalpremies worden aan de aanvrager zelf uitbetaald.

Tabel 2 geeft meer details over de **Vlaamse** uitbetaalde steun aan producenten per maatregel en per steunvorm (rentesubsidie/kapitaalpremie) en financieringsbron op basis van in 2021 of eerder toegekende steun.

Tabel 2. Vlaamse betaalde overname- en investeringssteun **aan producenten** volgens steunvorm en financieringsbron

Steunmaatregel	Totaal Vlaams uitbetaald (euro)	Vlaams uitbetaalde kapitaalpremies Producenten (euro)	Vlaams uitbetaalde rentesubsidies Producenten (euro)
Overnamesteun met reguliere middelen (dotatie)	3.441.358	2.914.000	527.358
Investeringssteun met reguliere middelen (dotatie)	26.183.988	19.790.849	6.393.139
Investeringspremies met 'klimaat'-middelen	167.457	167.457	n.v.t.
Investeringspremies met 'eigen ontvangsten 2020'	28.369	28.369	n.v.t.
Toegekend vóór 2007 zonder EU-cofinanciering (investeringen + overnames samen)	9.626	0	9.626
Totaal	29.830.798	22.900.675	6.930.123

In de dossiers van producenten kan er nog een derde steunvorm zijn, nl. VLIF-waarborg. Deze wordt uitbetaald aan de betrokken kredietinstelling wanneer de land- of tuinbouwer in faling gaat, hetzij via een faillissementsprocedure voor de Ondernemingsrechtbank, hetzij na een kredietopzegging door de bank. In 2021 was dat 21.047 euro.

Aan agrovoedingsbedrijven (afzet en verwerking van land- en tuinbouwproducten) en aan de omkaderingssector (proeftuinen en praktijkcentra) kan VLIF-investeringssteun in de vorm van kapitaalpremies worden toegekend. In 2021 werd hiervoor respectievelijk 662.054 euro en 2.046.757 euro uitbetaald.

Naast de klassieke VLIF-steun (aan investeringen en overnames) zijn er nog 3 andere VLIF-maatregelen. In 2021 werd hiervoor 804.268 euro innovatiesteun, 15.209 euro voor niet-productieve investeringen en 2.750 euro voor de ontwikkeling van kleine ondernemingen uitbetaald.

Voor analyses (cfr. openbare interventie) waren er geen kosten ten laste van de VLIF-begroting 2021.

1.2 MACHTIGING

Bij begrotingsartikel KB0-1KDB5BW-IS werd het VLIF gemachtigd om een bedrag van 58.355.000 euro vast te leggen in 2021.
Met een vastlegging wordt de Vlaamse cofinanciering van de steun budgettair vastgelegd in het jaar waarin de steun wordt toegekend of geselecteerd voor steun, ook al volgt de (gespreide) betaling later.

Vervolgens was het nog mogelijk om 413.064 euro extra vast te leggen op basis van de eigen ontvangsten 2020.

Naast deze middelen was er ook een bijkomende machtiging van 3.000.000 euro voor het toekennen (vastleggen) van investeringssteun met middelen uit het Vlaams Klimaatfonds.

In totaal kon er dus 61.768.064 euro worden vastgelegd, waarvan 61.767.989 euro effectief werd aangewend, voor het overgrote deel in de vorm van kapitaalpremies (bijna uitsluitend voor dossiers ingediend vanaf 2015) en nog een zeer klein bedrag aan rentesubsidies ten gevolge van een wijziging van de steun toekenning (naar boven) voor een zeer beperkt aantal dossiers van vóór 2015 (zie tabel 3 hieronder).

Tabel 3. Vlaamse vastgelegde steun (= nieuwe verbintenissen)

Steunmaatregel	Totaal vastgelegde steun (euro)
Producenten: overnamesteun	4.319.000
Producenten: investeringssteun - rentesubsidie	3.289
Producenten: investeringssteun	47.502.483
Producenten: investeringssteun 'klimaat'-middelen	2.999.979
Producenten: investeringssteun met middelen uit eigen ontvangsten 2020	413.039
VLIF-waarborg	21.047
Agrovoeding	1.833.393
Omkadering	3.000.000
Innovatie	1.655.050
Niet-productieve investeringen	15.209
Ontwikkeling kleine ondernemingen	5.500
Labokosten	0
Totaal	61.767.989

2 TOEGEKENDE VLIF-STEUN

In dit hoofdstuk wordt gerapporteerd op verrichtingsniveau. Een steunaanvraag kan betrekking hebben op meerdere verrichtingen die niet noodzakelijk gezamenlijk behandeld worden of een gunstige beslissing krijgen.

2.1 INVESTERINGSSTEUN AAN LAND- EN TUINBOUWERS

Er werd in 2021 in totaal over 7.617 geselecteerde investeringen een beslissing genomen. Merk op dat in een aantal VLIF-dossiers er meerdere beslissingen kunnen zijn, al dan niet in hetzelfde jaar, omdat bijvoorbeeld een voorwaarde vervuld was die leidde tot een gunstige beslissing in het dossier. In het activiteitenverslag wordt enkel de eerste beslissing behandeld.
De volgende beslissingen werden genomen:

- 91,6% van de investeringen kreeg een gunstige beslissing. De toegekende steun wordt effectief uitbetaald binnen de twee maanden na de beslissing, tenzij de investering aangeduid werd voor een extra controle ter plaatse (5%-controle). Bij beslissingen op het einde van het jaar kan dit mogelijk toch langer duren omdat het VLIF pas uitbetalingen kan uitvoeren nadat het Budgettair Implementatieplan (BIP) werd goedgekeurd. Dat gebeurt in de eerste maanden van elk nieuw jaar.
- 0,1% kreeg een ongunstige beslissing, maar vatbaar voor herziening. Dit zijn dossiers waar nog een belangrijke VLIF-voorwaarde vervuld moet worden, maar waar de kans eerder klein is dat het nog kan gebeuren. Deze investeringen kunnen dus in principe nog een gunstige beslissing krijgen (tweede beslissing).
- 8,3% kreeg een ongunstige beslissing, niet vatbaar voor herziening. Die dossiers voldeden niet aan de VLIF-regelgeving.

Verder in het overzicht worden onder goedgekeurde investeringen die investeringen verstaan die als beslissing 'gunstig' kregen. Samen zijn dit 6.976 goedgekeurde investeringen.

2.1.1 Overzicht toegekende VLIF-steun per provincie

Tabel 4. Overzicht toegekende en subsidiabele steun per provincie

Provincie	Aantal goedgekeurde investeringen	Subsidiabele investeringskosten (euro)	Toegekende steun (euro)
Antwerpen	1.193	45.280.506	11.949.907
Limburg	606	15.809.443	4.047.973
Oost-Vlaanderen	1.644	36.735.317	8.951.434
Vlaams-Brabant	389	12.763.852	3.031.049
West-Vlaanderen	3.144	74.918.209	18.417.993
Totaal	6.976	185.507.327	46.398.357

Uit tabel 4 is af te leiden dat het hoogste percentage, 40%, van de toegekende steun bestemd is voor landbouwbedrijven in de provincie West-Vlaanderen. Op de tweede plaats volgt de provincie Antwerpen met 26%. Qua aantal goedgekeurde investeringen is West-Vlaanderen eveneens koploper met 45% van het totale aantal.

2.1.2 Overzicht van de toegekende VLIF-steun per doelstelling

Tabel 5. Subsidiabele kosten per doelstelling zoals opgenomen in het besluit van de Vlaamse Regering van 19 december 2014 betreffende steun aan de investeringen en aan de overname in de landbouw

Maatregel	Aantal goedgekeurde investeringen	Subsidiabele investeringskosten (euro)	Toegekende steun (euro)
15% aankoop meerjarig plantgoed	7	245.758	36.864
15% onroerend structuurverbetering	1.005	29.442.561	4.416.385
15% onroerend wettelijke normen mestopslag	153	4.901.167	735.175
15% roerend minimale verduurzaming	691	27.181.017	4.077.153
30% aanplant van beloftevolle fruitvariëteiten	11	410.069	123.021
30% afval en voedselverlies	27	958.458	287.538
30% arbeidskwaliteit en -veiligheid	308	4.204.255	1.262.884
30% automatisatie	696	18.984.727	5.704.668
30% biodiversiteit	110	3.422.066	1.026.620
30% biologische landbouw	8	3.506.451	1.051.935
30% bodemkwaliteit	164	2.720.201	816.060
30% bovenwettelijk dierenwelzijn	663	6.882.770	2.064.831
30% emissies ammoniak fijn stof NOX	706	21.372.269	6.410.192
30% hernieuwbare energie: materieel en installaties	28	489.851	146.955
30% precisielandbouw	217	2.408.742	724.122
30% primaire energiebesparing	1.367	41.185.635	12.355.691
30% ruimtelijke kwaliteit	80	1.640.529	492.159
30% verwerking en verkoop hoeveproducten	80	1.675.436	502.631
30% voedselveiligheid	40	626.517	187.955
30% waterkwaliteit en -kwantiteit	612	13.221.809	3.966.543
30% windenergie en zonneboiler	2	18.400	5.520
40% bovengemiddelde klimaatmitigatie	1	8.640	3.456
Totaal	6.976	185.507.327	46.398.357

Het hoogste percentage van de toegekende steun, 27%, is bestemd voor investeringen in primaire energiebesparing, gevolgd door investeringen voor emissies ammoniak fijn stof NOX met 14%. De 30%-investering voor automatisatie vervolledigt de top 3 met 12%, op de voet gevolgd door de 15%-investering onroerend structuurverbetering met 10%.

80% van de toegekende steun is bestemd voor de 30%- en 40%-investeringscodes.

Tabel 6. Subsidiabele kosten per Europese doelstelling

Doelstelling	Aantal goedgekeurde investeringen	Subsidiabele investeringskosten (euro)	Toegekende steun (euro)
2A	5.146	127.633.917	29.033.270
5B	1.367	38.405.798	11.522.604
5D	463	19.467.612	5.842.484
Totaal	6.976	185.507.327	46.398.357

De VLIF-steun voor land- en tuinbouwbedrijven is bij Europa aangemeld onder de volgende drie prioriteiten:
2A) De economische prestaties van alle landbouwbedrijven verbeteren en de herstructurering en modernisering van landbouwbedrijven faciliteren, met name met het doel de marktdeelname en -gerichtheid en de landbouwdiversificatie te vergroten.
5B) Een efficiënter energiegebruik in de landbouw- en de voedselverwerkingssector bevorderen.
5D) De uitstoot van broeikasgassen en ammoniak door de landbouw verminderen.

De meeste VLIF-steun (63%) is bestemd voor prioriteit 2A.
Belangrijk om op te merken is dat er ook heel wat 30%-investeringen opgenomen zijn onder deze prioriteit 2A met een duidelijke milieucomponent of een component in sociale duurzaamheid. Het gaat dan onder meer om investeringen in waterkwaliteit- en kwantiteit, bodemkwaliteit, precisielandbouw, biodiversiteit, afval- en voedselverlies, biologische landbouw, bovenwettelijk dierenwelzijn en ruimtelijke kwaliteit.

Tabel 7. Overzicht van de toegekende VLIF-steun per hoofdsector

Sector	Aantal goedgekeurde investeringen	Subsidiabele investeringskosten (euro)	Toegekende steun (euro)
Akkerbouw	189	7.124.378	1.744.347
Boomkwekerij en sierteelt open lucht	64	1.732.342	414.950
Gemengd gewassen-veeteelt	388	9.405.031	2.187.942
Gemengd rundvee	251	4.885.097	1.188.525
Gemengde bedrijven veeteelt	636	12.074.348	2.991.531
Glasgroenten of sierteelt onder glas	464	24.875.288	6.860.871
Groenten open lucht of fruit	149	7.360.054	1.988.641
Intensieve veehouderij	1.664	53.230.448	13.468.177
Melkvee	2.372	42.490.271	10.275.278
Niet-geclassificeerd	2	137.500	41.250
Overige gewassen gemengd	117	3.719.251	910.360
Overige graasdieren	59	1.299.133	263.422
Overige tuinbouw	38	1.308.668	290.877
Vleesvee	218	6.192.876	1.382.821
Onbekend	365	9.672.643	2.389.364
Totaal	6.976	185.507.327	46.398.357

Het grootste deel van de toegekende steun was bestemd voor intensieve veehouderij (29%), gevolgd door steun voor melkveebedrijven met 22% en steun voor glasgroenten of sierteelt onder glas met 15%.

Voor dit activiteitenverslag werd gebruik gemaakt van de 'berekende' bedrijfstypen zoals sinds 2017 opgenomen in de identificatiedatabank van het Departement Landbouw en Visserij. Elk bedrijf krijgt een bedrijfstype toegekend op basis van de berekende omzet per bedrijfstak op dat landbouwbedrijf. Het aandeel van de omzet van elke bedrijfstak in de totale omzet van het landbouwbedrijf is bepalend voor het bedrijfstype. Over deze toekenningsregels werden op Europees niveau afspraken gemaakt en wordt de eveneens afgesproken Europese nomenclatuur van bedrijfstypen gevolgd. De omzet per individueel landbouwbedrijf per bedrijfstak wordt ingeschat door de standaardopbrengsten per teelt en per diersoort, die berekend worden op basis van het Landbouwmonitoringsnetwerk (LMN), te linken met de individuele per bedrijf beschikbare areaalgegevens uit de verzamelaanvraag, en de diergegevens die beschikbaar zijn bij de Mestbank en Sanitel.

Voor 365 investeringen is geen bedrijfstype bekend. Dit komt voornamelijk doordat het over nieuw opgerichte bedrijven gaat waarvan nog niet voldoende gegevens beschikbaar zijn om het bedrijfstype te kunnen berekenen, of omdat het begunstigden betreft zoals machineringen waarvan geen bedrijfstype bepaald kan worden.

2.2 OVERNAMESTEUN

Er zijn in 2021 in totaal 86 dossiers behandeld. Zoals al eerder vermeld, kunnen er in een aantal VLIF-dossiers meerdere beslissingen zijn, al dan niet in hetzelfde jaar.
In het activiteitenverslag wordt enkel de eerste beslissing behandeld.
De volgende beslissingen werden genomen:

- 76% van de investeringen kreeg een gunstige beslissing met inkomensvoorwaarden. Dit betekent dat de eerste twee van de vijf schijven maar met een tussenperiode van zes maanden uitbetaald kunnen worden. De derde en volgende schijven kunnen pas uitbetaald worden als de jonge landbouwer heeft aangetoond dat hij ook aan de inkomensvoorwaarden kan voldoen. Na de gunstige beslissing wordt de eerste schijf uitbetaald binnen de twee maanden na die beslissing, tenzij de investering aangeduid werd voor een extra controle ter plaatse (5%-controle).
- 19% van de investeringen kreeg een gunstige beslissing met voorwaarden. De beslissing 'gunstig met voorwaarden' wordt gegeven als het bijna zeker is dat de voorwaarden later vervuld zullen kunnen worden. De betaling van de eerste schijf wordt uitgevoerd zodra de voorwaarden vervuld zijn, eventueel met uitzondering van de inkomensvoorwaarden.
- 5% kreeg een ongunstige beslissing. Deze dossiers kunnen niet voldoen aan één of meerdere VLIF-voorwaarden of de jonge landbouwer is hiertoe niet bereid.

Verder in het overzicht worden onder goedgekeurde investeringen die investeringen verstaan die als beslissing 'gunstig' of 'gunstig met (inkomens)voorwaarden' kregen. Samen zijn dit 82 goedgekeurde investeringen.

2.2.1 Overzicht toegekende VLIF-steun per provincie

Tabel 8. Overzicht per provincie

Provincie	Aantal goedgekeurde aanvragen	Toegekende steun (euro)
Antwerpen	18	1.005.000
Limburg	16	925.000
Oost-Vlaanderen	15	870.000
Vlaams-Brabant	6	255.000
West-Vlaanderen	27	1.425.000
Totaal	82	4.480.000

2.2.2 Overzicht toegekende VLIF-steun per steunbedrag

Tabel 9. Overzicht per steunbedrag

Steunbedrag	Aantal goedgekeurde aanvragen	Toegekende steun (euro)
40.000	32	1.280.000
55.000	20	1.100.000
70.000	30	2.100.000
Totaal	82	4.480.000

De toegekende steun wordt berekend op basis van het bruto-bedrijfsresultaat van het overgenomen bedrijf. In 39% van de goedgekeurde dossiers was dit 40.000 euro, in 24% was dit 55.000 euro en in 37% was dit 70.000 euro.

2.3 STEUN AAN DE AGROVOEDINGSSECTOR

In 2021 werden 6 aanvragen behandeld. Alle 6 aanvragen werden gunstig beslist en er werd een totaal steunbedrag van 1.324.108 euro toegekend.

2.4 STEUN AAN DE OMKADERINGSSECTOR

In 2021 werd een totaal steunbedrag van 2.046.757,97 euro uitbetaald voor 19 dossiers, waarvan één saldo voor een afgerond project.

2.5 PROJECTSTEUN VOOR INNOVATIES IN DE LANDBOUW

In 2021 werden 16 aanvragen behandeld. Alle aanvragen werden gunstig beslist en er werd een totaal steunbedrag van 1.608.535 euro toegekend.

2.6 STEUN VOOR NIET-PRODUCTIEVE INVESTERINGEN

In 2021 werden 20 aanvragen behandeld. Over 16 aanvragen werd gunstig beslist en er werd een totaal steunbedrag van 30.418 euro toegekend.

2.7 STEUN AAN DE ONTWIKKELING VAN KLEINE LANDBOUWBEDRIJVEN

In 2021 werd 1 aanvraag behandeld. De aanvraag werd gunstig beslist en er werd een totaal steunbedrag van 11.000 euro toegekend.

3 VLIF-STEUN IN 2021: REGELGEVING EN PROCEDURE

3.1 DE VLIF-MAATREGELEN IN DE PDPO III-PERIODE

Voor de periode 2015-2020 is het derde Vlaams programma voor plattelandsontwikkeling (PDPO III) goedgekeurd door de Europese Commissie. Deze goedkeuring is essentieel, omdat de VLIF-maatregelen mee worden gefinancierd met Europese middelen uit het Europees Landbouwfonds voor Plattelandsontwikkeling (ELFPO). Voor 2021 en 2022 werd een overgangsregeling goedgekeurd omdat het nieuwe gemeenschappelijk landbouwbeleid (GLB) pas van start gaat in 2023. De VLIF-waarborg en steun aan de omkaderingssector zijn Vlaamse maatregelen zonder medefinanciering van Europa, en werden bijgevolg niet opgenomen in PDPO III.

Land- en tuinbouwers kunnen op elk ogenblik een steunaanvraag indienen voor de volgende VLIF-maatregelen:

- Opstartsteun voor de jonge landbouwer
- Investeringssteun op het land- en tuinbouwbedrijf
- VLIF-waarborg voor investeringen en overnames in de landbouw
- Steun voor niet-productieve investeringen op het landbouwbedrijf
- Steun voor de ontwikkeling van een kleine landbouwonderneming

Voor de land- en tuinbouwsector werden via een oproep de volgende maatregelen behouden:

- Steun voor verwerking en afzet van land- en tuinbouwproducten aan de agrovoedingsindustrie
- Projectsteun voor innovaties in de landbouw
- Steun aan de omkaderingssector

Een beschrijving van de VLIF-maatregelen volgt verder in dit hoofdstuk. Meer informatie over voorwaarden en procedures is te vinden op de VLIF-webpagina's

3.2 VLIF-STEUNAANVRAGEN

Sinds 5 januari 2015 verlopen de VLIF-steunaanvragen uitsluitend via het e-loket voor Landbouw en Visserij.
Voor investeringssteun duren de indienperiodes in de regel maximaal drie maanden. In 2021 waren er de volgende indienperiodes:

- Blok 1 van 1 januari tot 31 maart
- Blok 2 van 1 april tot 30 juni
- Blok 3 van 1 juli tot 30 september
- Blok 4 van 1 oktober tot 17 december

Door de wijziging van de regelgeving en de aanpassing van de toepassing die daarvoor moest gebeuren startte de eerste indienperiode in 2021 pas op 25 februari.
Voor opstartsteun duren de indienperiodes maximaal één maand. In de regel starten ze telkens de eerste dag van de maand en worden ze de laatste dag van de maand afgesloten. Uitzondering hierop was de afsluitingsdatum op 17 december.

Voor VLIF-steun voor niet-productieve investeringen duren de indienperiodes in de regel maximaal drie maanden. In 2021 waren er de volgende indienperiodes:

- Blok 1 van 1 januari tot 29 februari
- Blok 2 van 1 maart tot 31 mei
- Blok 3 van 1 juli tot 30 september
- Blok 4 van 1 oktober tot 17 december

Door de wijziging van de regelgeving (zie 3.5.3) vallen de indienperiodes voor niet-productieve investeringen sinds 1 juli 2021 samen met de indienperiodes voor VLIF investeringssteun. In de maand juni 2021 konden dan ook geen aanvragen worden ingediend.

Voor VLIF-steun voor de ontwikkeling van een kleine landbouwonderneming duren de indienperiodes in de regel maximaal drie maanden. In 2021 waren hiervoor volgende indienperiodes:

- Blok 1 van 1 januari tot 31 maart
- Blok 2 van 1 april tot 30 juni
- Blok 3 van 1 juli tot 30 september
- Blok 4 van 1 oktober tot 17 december

Voor VLIF-projectsteun voor innovaties in de landbouw was er in 2021 een aanvraagperiode. Deze liep van 17 maart tot en met 30 april.

Voor VLIF-projectsteun voor agrovoeding was er in 2021 een aanvraagperiode. Deze liep van 8 otober tot en met 9 november.

3.3 SELECTIE VAN VLIF-STEUNAANVRAGEN

De goedkeuring van de VLIF-steunmaatregelen binnen PDPO III werd door de Europese Commissie afhankelijk gemaakt van de invoering van een selectiesysteem.
In de ELFPO-verordening wordt bepaald dat de selectiecriteria borg moeten staan voor:

- De gelijke behandeling van de aanvragers
- Het beter gebruik van de financiële middelen
- Het uitvoeren van de EU-prioriteiten voor plattelandsontwikkeling

Voor iedere VLIF-maatregel zijn er selectiecriteria uitgewerkt die bijdragen tot de doelmatigheid ervan. Het selectiesysteem voor de investeringssteun werkt als volgt:

- Het totale VLIF-budget voor de gehele PDPO III periode ligt per maatregel vast.
- Een steunaanvraag kan bestaan uit verschillende verrichtingslijnen die elk afzonderlijk een score krijgen op basis van de selectiecriteria. Zo wordt bij de steunaanvraag om een stal te bouwen, de stal opgedeeld in meerdere investeringslijnen.
- Na het afsluiten van een blokperiode worden alle, via het e-loket voor Landbouw en Visserij, ingediende verrichtingslijnen gerangschikt volgens hun score. Bij eenzelfde score bepaalt de leeftijd van de aanvrager-landbouwer de volgorde. De jongste landbouwer krijgt voorrang. Daarnaast wordt, rekening houdend met de wettelijk bepaalde normbedragen, het subsidie-equivalent berekend.
- Ook wordt gecontroleerd of de berekende subsidie-equivalenten binnen een steunaanvraag voldoende hoog zijn conform de wettelijk bepaalde minimaal subsidiabele investeringskosten.
- Tot slot wordt het vooraf bepaald beschikbare budget vergeleken met de som van de ingediende subsidie-equivalenten:

- Indien de som van de aangemelde subsidie-equivalenten binnen een blokperiode hoger is dan het vooraf vastgelegd budget, komen de verrichtingen met de laagste scores niet in aanmerking voor VLIF-steun
- Indien de som van de aangemelde subsidie-equivalenten binnen een blokperiode lager is dan het vooraf vastgelegd budget, wordt het beschikbaar budget gereduceerd tot 98% van de som van de aangemelde subsidie-equivalenten.

De scores zijn bepaald op basis van onderzoek over de effecten van de investeringen. Objectieve criteria vermijden dat verrichtingen of sectoren kunstmatig bevoordeeld worden.

3.4 KORTE BESCHRIJVING VAN DE VLIF-MAATREGELEN

3.4.1 Opstartsteun aan de jonge landbouwer

Opstartsteun heeft tot doel een jonge landbouwer te ondersteunen wanneer hij zich voor het eerst vestigt als bedrijfsleider op een bestaand land- of tuinbouwbedrijf.
De doelmatigheidsscore bestaat uit vier scores die de eerste vestiging beoordelen op volgende criteria:

- Het aandeel dat de landbouwer die zich voor het eerst vestigt als bedrijfshoofd heeft in het geheel van het landbouwbedrijf.
- De mate waarin de verrichting samengaat met een aantoonbare generatiewissel.

3.4.2 Steun aan de investeringen op het landbouwbedrijf

Het VLIF verleent steun aan investeringen op land- en tuinbouwbedrijven die bijdragen tot:

- Het verhogen van de weerbaarheid
- Het efficiënter energiegebruik
- Het reduceren van uitstoot van broeikasgassen en ammoniak en het verbeteren van de luchtkwaliteit

De doelmatigheidsscore van elke investeringslijn wordt samengesteld uit vijf scores die een investering beoordelen. Volgende criteria bepalen de bijdrage aan de verduurzaming van de landbouwsector:

1. het economisch criterium, ofwel de 'profit'-score. Dit is de mate waarin de investering innovatief is, bijdraagt tot de creatie van toegevoegde waarde, een verbeterd inkomen of een verbeterde concurrentiepositie.
2. het ecologisch criterium, ofwel de 'planet'-score. Dit is de mate waarin de investering gericht is op een verminderd of rationeler gebruik van energie, water, meststoffen en gewasbeschermingsmiddelen, een verbetering van het klimaat, een verhoogde biodiversiteit, de reductie van afval en voedselverlies en de voorkoming van erosie.
3. het sociaal criterium, of de 'people'-score. Dit is de mate waarin de investering bijdraagt tot de verbetering van de ruimtelijke kwaliteit, het imago en het maatschappelijk draagvlak van de sector, de arbeidsrationalisatie en -veiligheid en de voedselveiligheid.

De hierboven vermelde scores krijgen elk eenzelfde gewicht en bepalen de steunintensiteit. Investeringen die sterk bijdragen aan de verduurzaming van de land- en tuinbouwsector komen in aanmerking voor 30% of 40% steun. Investeringen die minder bijdragen aan de verduurzaming komen in aanmerking voor 15% steun.

Het vierde criterium is een score op 'good governance'. De mate waarin er een 'dead weight' is, namelijk de kans dat de investering ook zonder subsidie zou worden uitgevoerd, omdat er bijvoorbeeld een korte terugverdientijd is van de investering.

Het vijfde criterium, de leeftijd van de aanvrager, is het enige criterium dat gekoppeld is aan de aanvrager en niet aan de investeringslijn. De leeftijd van de bedrijfsleider of de leeftijd van de jongste landbouwer binnen een vennootschap of maatschap geeft de jongere landbouwers een selectief voordeel. Die werkwijze past bij de Europese doelstelling om de verjonging in de landbouwsector te bevorderen.

3.4.3 VLIF-waarborg voor de investeringen en de overname in de landbouw

De VLIF-waarborg heeft als doel de land- en tuinbouwer makkelijker toegang te geven tot krediet. De kredieten die in aanmerking komen voor waarborg moeten bij een door het VLIF erkende kredietinstelling aangegaan worden. Daarnaast waarborgt het VLIF het kredietgedeelte dat wordt gebruikt om subsidiabele investeringen uit te voeren. De te waarborgen verrichting hoeft niet geselecteerd te worden voor subsidie om in aanmerking te komen voor VLIF-waarborg.

De waarborg is een aanvulling op de gestelde zekerheden van de land- of tuinbouwer. Daarnaast moet deze ook voldoen aan de VLIF-voorwaarden voor investeringssteun of opstartsteun.

3.4.4 Steun voor niet-productieve investeringen op het landbouwbedrijf

Een landbouwer leeft en werkt in de open ruimte en maakt hierbij gebruik van de aanwezige elementen zoals bodem en water. Hij of zij kan ervoor kiezen om investeringen te doen die bijdragen tot een verbeterde biodiversiteit, landschaps-, bodem- of waterkwaliteit … Het gaat vooral om investeringen rond natuur- en landschapsbeheer die van de landbouwer wel inspanningen vergen, maar die geen aanzienlijke inkomsten opleveren. Ook investeringen rond erosiebestrijding en waterbeheer komen in aanmerking: daarvan plukken niet zozeer de individuele landbouwers, maar eerder de buurtbewoners, de maatschappij of het ecosysteem de vruchten. Om landbouwers aan te moedigen toch de stap te zetten, kunnen zij hiervoor steun genieten.

De doelmatigheidsscore is de resultante van drie scores. Die volgen uit een beoordeling van de mate waarin de investering bijdraagt aan de volgende criteria:

1. de realisatie van de doelstellingen inzake biodiversiteit en habitatbescherming en van landschappelijke waarde is;
2. een verbetering van de waterkwaliteit en -beheer;
3. de verbetering van de bodemkwaliteit en erosievermindering.

3.4.5 Steun voor de ontwikkeling van kleine landbouwondernemingen

Aanvullend op de maatregel ‘Opstartsteun voor jonge landbouwers’ wil Vlaanderen ook kleine landbouwbedrijven die zich verder willen ontwikkelen, ondersteunen. Voor bepaalde types van bedrijven en subsectoren zijn de voorwaarden om de opstartsteun of investeringssteun te kunnen genieten niet haalbaar. Dikwijls gaat het om bedrijven die nieuwe teelten of alternatieve vormen van productiemethodes en commercialisatiestructuren ontwikkelen.
De doelmatigheidsscore bestaat uit vier scores die de omschakeling beoordelen op basis van de volgende criteria:

1. de mate waarin het uitvoeren van de verrichting of investering bepaald wordt door het verkrijgen van steun, rekening houdend met de terugverdientijd
2. de mate waarin de verrichting of investering gericht is op de ontwikkeling van zeldzame, nieuwe of weinig beoefende landbouwactiviteiten, alternatieve

commercialisatiemethodes en de verbetering van het imago en het maatschappelijke draagvlak van de sector
3. de mate waarin de verrichting of investering gericht is op de ontwikkeling van milieuvriendelijke productietechnieken
4. de leeftijd, waarbij de jonge landbouwer een voordeel heeft tegenover de gevestigde landbouwer. Een jonge landbouwer is een landbouwer (natuurlijke persoon) die jonger is dan veertig jaar op het tijdstip van de steunaanvraag.

3.4.6 Projectsteun voor innovaties in de landbouw

Deze maatregel stimuleert pure innovatie en vernieuwing op het land- en tuinbouwbedrijf en vormt een aanvulling op de maatregel 'Steun aan de investeringen op het landbouwbedrijf'. Via deze projectsteun wil het VLIF innovatieve ideeën en concepten op het vlak van productie, verwerking en afzet van landbouwproducten realiseren.
Door deze maatregel zijn innovatieve investeringstypes subsidiabel die nog niet zijn opgenomen op de limitatieve lijst van subsidiabele investeringen. Daarnaast kan er ook steun gevraagd worden voor investeringstypes die al opgenomen zijn op de VLIF-lijst, maar die tegelijk een duidelijk aantoonbare innovatie inhouden. Innovaties in een eindfase van de ontwikkeling en die uitgetest worden in praktijkomstandigheden op land- en tuinbouwbedrijven zijn eveneens subsidiabel via deze maatregel.
Deze maatregel wordt telkens voor een beperkte tijd opengesteld via de publicatie van een ministerieel besluit. Daarnaast wordt de budgettaire enveloppe bepaald om de maatregel open te stellen.
De selectiecriteria zijn::
1. de mate van innovatie
2. de mate van economische, sociale of ecologische impact
3. de mate waarin het project concreet, realistisch en uitvoerbaar is
4. de mate waarin de investering aansluit bij een samenwerking in de keten of keten overschrijdend is.

De scores worden toegekend door een beoordelingscollege bestaande uit experten van het beleidsdomein Landbouw en Visserij.

3.4.7 Steun aan de agrovoedingsindustrie voor de afzet van land- en tuinbouwproducten

Investeringen in de verwerking en afzet van land- en tuinbouwproducten komen in aanmerking voor VLIF-steun op voorwaarde dat ze een directe en positieve impact hebben op de aangeleverde land- en tuinbouwproducten. In hoofdzaak hebben de subsidiabele investeringen betrekking op de eerste fase van het verwerkings- en vermarktingsproces en op de kwaliteit van de land- en tuinbouwproducten. Het gaat dan bijvoorbeeld om transport en aanlevering, classificatie en kwaliteitscontrole en voorbereiding van het verwerkingsproces.
Het doel van deze maatregel is enerzijds de kwaliteit, de voedselveiligheid en de toegevoegde waarde van land- en tuinbouwproducten te verhogen, en anderzijds de synergie tussen de landbouwsector en de verwerking/afzet te versterken.
Deze maatregel wordt telkens voor een beperkte tijd opengesteld via de publicatie van een ministerieel besluit. Daarnaast wordt de budgettaire enveloppe bepaald om de maatregel open te stellen.

3.4.8 Steun aan de omkaderingssector

Voor iedere Vlaamse teler is de ondersteuning van een innovatief en goed uitgerust praktijkcentrum van groot belang. De omkaderingssector biedt immers antwoorden op de actuele uitdagingen met betrekking tot productiemethodes waarmee de land- en tuinbouwsector geconfronteerd wordt. Dit gebeurt door het onderzoek toe te spitsen op de nieuwe evoluties. De omkaderingssector omvat hoofdzakelijk proeftuinen en -centra, zowel uit de plantaardige als de dierlijke sector, die een dienstverlenende bijdrage leveren aan de ontwikkeling van de land- en tuinbouwsector en/of de begeleiding van activiteiten op land- en tuinbouwbedrijven.
Deze maatregel wordt telkens voor een beperkte tijd opengesteld via de publicatie van een oproep. Daarnaast wordt de budgettaire enveloppe bepaald om de maatregel open te stellen.

3.5 WIJZIGINGEN AAN DE REGELGEVING

3.5.1 Besluit van de Vlaamse Regering van 22 januari tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 19 december 2014 betreffende steun aan de investeringen en aan de overname in de landbouw

Dit besluit werd gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad op 24 februari 2021. De volgende wijzigingen van de regelgeving traden hierdoor in werking voor aanvragen ingediend vanaf 1 januari 2021:

- Het maximum subsidiabel investeringsbedrag per onderneming van 1 miljoen euro voor de periode 2015-2020 werd verhoogd tot 1,35 miljoen euro voor de periode 2015-2022.
- De mogelijkheid op het verkrijgen van rentesubsidie werd geschrapt.
- Voor jonge landbouwers werd het steunpercentage van investeringen die in aanmerking komen voor 30% en 40% verhoogd tot respectievelijk 40% en 50%.
- Binnen de 5 maanden vanaf de eerste dag na de blokperiode waarin de steunaanvraag is ingediend, moet de aanvrager aantonen dat de werken van de uitvoering gestart zijn.

3.5.2 Ministerieel besluit van 15 december 2020 betreffende de tegemoetkoming door het Vlaams Landbouwinvesteringsfonds aan land- en tuinbouwers met liduiditeitsproblemen ten gevolge van de huidige slechte conjunctuur in de land- en tuinbouw

Dit besluit werd gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad op 22 december 2020. Hierdoor trad voor alle land- en tuinbouwbedrijven de tijdelijke waarborgregeling op overbruggingskredieten in werking. Deze waarborg kon worden verleend voor kredieten met het oog op de verhoging van werkingsmiddelen, die operationele kosten financieren.

3.5.3 Besluit van de Vlaamse Regering van 4 juni 2021 tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 2 oktober 2015 betreffende steun aan niet-productieve investeringen en aan de ontwikkeling van kleine landbouwbedrijven

Dit besluit werd gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad op 16 juni 2021. De volgende wijzigingen van de regelgeving traden hierdoor in werking voor aanvragen ingediend vanaf 1 juli 2021:

- De uitbreiding van de lijst met niet-productieve investeringen
- Welke investeringen aan 100%, 75% of 50%* gesubsubsidieerd worden
- De lijst met investeringen waarvoor een technisch verantwoordingsadvies (TVA) nodig is
- De omschrijving van wat een technisch verantwoordingsadvies inhoudt, namelijk dat de investering geografisch en in omvang te verantwoorden is. De aanvaardbare

investeringskosten bestaan voor maximaal 10% uit kosten voor het technische verantwoordingsadvies.
- De aanpassing van enkele toegangsvoorwaarden.

*De investeringen met 50% steun treden pas in werking na de goedkeuring van de Europese Commissie, die door de minister bekrachtigd wordt (voorzien voor 2022).

3.5.4 Ministerieel besluit van 11 juni 2021 tot uitvoering van artikel 4 en 9 van het besluit van de Vlaamse Regering van 2 oktober 2015 betreffende steun aan niet-productieve investeringen en aan de ontwikkeling van kleine landbouwbedrijven

Dit besluit werd gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad op 28 juni 2021. Het omvat de uitvoeringsmodaliteiten van het besluit van de Vlaamse regering van 4 juni. De volgende wijzigingen van de regelgeving traden hierdoor in werking voor aanvragen ingediend vanaf 1 juli 2021:

- Specifieke voorwaarden voor elke NPI (Bijlage 5)
- Inhoud van het technsich verantwoordingsadvies per (groep van) NPI's (Bijlage 1)
- Normbedragen van de NPI's per normeenheid (Bijlage 3)
- Lijst met plantgoed (Bijlage 2)

4 INGEDIENDE VLIF-STEUNAANVRAGEN

4.1 AANVRAGEN VOOR INVESTERINGSSTEUN DOOR LAND- EN TUINBOUWERS

4.1.1 Toelichting bij de opbouw van de tabellen en betekenis van de kolomvariabelen

Er worden per alinea telkens twee tabellen getoond. De eerste tabel bevat gegevens over de aanvragen, de tweede tabel over de selectie.

De eerste kolomvariabele is het aantal ingediende investeringstypes (eerste tabel) en het aantal geselecteerde investeringstypes (tweede tabel). De tweede kolomvariabele is het aantal aanvragen (eerste tabel) en het aantal geselecteerde aanvragen (tweede tabel). Een steunaanvraag bevat één of meer investeringslijnen. De derde kolomvariabele geeft de investeringskosten weer voor alle aangevraagde investeringstypes (eerste tabel) en voor de geselecteerde investeringstypes (tweede tabel). De investeringskosten zijn de kosten van de investering exclusief btw zoals door de aanvrager opgegeven werd. Tijdens het invullen van de steunaanvraag op het e-loket kan de aanvrager het voorgestelde investeringsbedrag aanvaarden, ofwel een offertebedrag opgeven. De vierde kolomvariabele behandelt de subsidiabele investeringskosten van alle aangevraagde investeringstypes (eerste tabel) en van de geselecteerde investeringstypes (tweede tabel). De subsidiabele investeringskosten worden berekend door op de aangevraagde investeringskosten normbedragen toe te passen. Het is op dit bedrag dat, afhankelijk van het investeringstype, de subsidie aan 15%, 30% of 40% berekend wordt. Dit is de vijfde kolomvariabele. In de eerste tabel wordt dit de gevraagde subsidie genoemd, in de tweede tabel het selectiebedrag, namelijk de gevraagde subsidie voor alle geselecteerde investeringstypes. Dit bedrag is de maximaal mogelijke toegekende steun. De effectief toegekende steun wordt berekend tijdens de dossierbehandeling, door de gerealiseerde projecten en de gerealiseerde losse investeringen rechtstreeks in rekening te brengen met de aangevraagde projecten en de losse investeringen.

Alle bedragen zijn in euro uitgedrukt.

In de tabellen werd de herkansing niet in rekening gebracht. Dat betekent dat alle aanvragen opgenomen werden, ook al werden deze in de volgende blokperiode herkanst.

4.1.2 Algemeen

Tabel 10. Ingediende steunaanvragen

Blokperiode	Aantal ingediende investeringen	Aantal aanvragen	Investeringskosten	Subsidiabele investeringskosten	Gevraagde subsidie (15%, 30% of 40% van subsidiabele investeringskosten)
Blok 1	5.587	1.067	250.607.813	243.791.533	66.823.453
Blok 2	3.357	751	148.557.172	144.085.509	37.401.215
Blok 3	2.265	618	108.200.598	104.993.674	26.475.219
Blok 4	3.016	695	147.092.801	142.325.644	36.937.582
Totaal	14.225	3.131	654.458.384	635.196.361	167.637.469

Tabel 11. Geselecteerde steunaanvragen

Blokperiode	Aantal geselecteerde investeringen	Aantal geselecteerde aanvragen	Investeringskosten	Subsidiabele investeringskosten	Selectiebedrag
Blok 1	3.558	634	124.800.640	121.881.448	44.693.987
Blok 2	2.618	510	103.381.653	100.116.779	30.896.049
Blok 3	1.973	506	90.029.983	87.297.110	23.867.639
Blok 4	1.825	376	65.533.204	63.070.191	23.000.725
Totaal	9.974	2.026	383.745.480	372.365.529	122.458.400

Uit de tabellen blijkt dat 70% van de investeringstypes geselecteerd werd, en 65% van de aanvragen. 73% van de gevraagde subsidie werd door het toepassen van de selectie geselecteerd. Dit komt overeen met 59% van de subsidiabele investeringskosten.

4.1.3 Provincie

Tabel 12. Ingediende steunaanvragen

Provincie	Aantal ingediende investeringen	Aantal aanvragen	Aangevraagde investeringskosten	Subsidiabele investeringskosten	Gevraagde subsidie (15%, 30% of 40% van subsidiabele investeringskosten)
Antwerpen	2.360	548	147.734.541	141.823.656	38.489.767
Limburg	1.159	345	48.118.082	46.975.769	12.145.356
Oost-Vlaanderen	3.105	653	134.250.729	129.397.842	33.590.608
Vlaams-Brabant	1.393	276	62.392.498	60.420.622	16.626.571
West-Vlaanderen	6.208	1.309	261.962.535	256.578.472	66.785.168
Totaal	14.225	3.131	654.458.384	635.196.361	167.637.469

Tabel 13. Geselecteerde steunaanvragen

Provincie	Aantal geselecteerde investeringen	Aantal geselecteerde aanvragen	Aangevraagde investeringskosten	Subsidiabele investeringskosten	Selectiebedrag
Antwerpen	1.655	367	88.355.340	84.754.476	28.937.271
Limburg	754	228	25.013.944	24.494.419	7.859.063
Oost-Vlaanderen	2.159	413	79.069.238	75.818.676	24.215.927
Vlaams-Brabant	950	170	34.479.613	33.790.985	11.584.549
West-Vlaanderen	4.456	848	156.827.345	153.506.973	49.861.590
Totaal	9.974	2.026	383.745.480	372.365.529	122.458.400

Uit tabel 13 is af te leiden dat 41% van het totale selectiebedrag bestemd is voor landbouwbedrijven in de provincie West-Vlaanderen. Op de tweede plaats volgt de provincie Antwerpen met 24%. Het percentage selectiebedrag/gevraagde subsidie ligt per provincie tussen de 65% en 75%.

4.1.4 Hoofdsector

Tabel 14. Ingediende steunaanvragen

Sector	Aantal ingediende investeringen	Aangevraagde investeringskosten	Subsidiabele investeringskosten	Gevraagde subsidie (15%, 30% of 40% van subsidiabele investeringskosten)
Akkerbouw	659	42.676.897	41.301.844	11.092.910
Boomkwekerij & sierteelt open lucht	248	10.485.305	10.211.489	2.008.284
Gemengd gewassen-veeteelt	957	34.890.370	34.243.039	9.286.325
Gemengd rundvee	435	13.608.577	13.267.969	3.451.631
Gemengde bedrijven veeteelt	884	26.063.950	25.563.280	6.528.591
Glasgroenten of sierteelt onder glas	719	83.906.804	79.598.198	21.520.323
Groenten open lucht of fruit	835	46.141.538	44.963.476	12.387.358
Intensieve veehouderij	1.901	75.935.403	74.236.889	19.394.250
Melkvee	4.338	135.609.415	131.917.003	34.643.466
Niet-geclassificeerd	42	3.224.228	3.197.732	781.640
Overige gewassen gemengd	278	15.765.344	15.173.835	4.007.861
Overige graasdieren	149	4.310.458	4.115.023	1.112.497
Overige tuinbouw	225	15.499.357	14.684.555	3.429.854
Vleesvee	601	22.790.946	21.769.967	5.459.764
Onbekend	1.954	123.549.792	120.952.060	32.532.715
Totaal	14.225	654.458.384	635.196.361	167.637.469

Tabel 15. Geselecteerde steunaanvragen

Sector	Aantal geselecteerde investeringen	Aangevraagde investeringskosten	Subsidiabele investeringskosten	Selectiebedrag
Akkerbouw	454	24.197.889	23.482.293	8.238.182
Boomkwekerij & sierteelt open lucht	137	3.662.531	3.557.167	1.008.336
Gemengd gewassen-veeteelt	661	19.782.177	19.377.654	6.765.180
Gemengd rundvee	320	7.831.339	7.593.629	2.493.140
Gemengde bedrijven veeteelt	640	14.043.846	13.679.738	4.595.613
Glasgroenten of sierteelt onder glas	495	59.372.366	56.105.554	17.775.854
Groenten open lucht of fruit	511	26.825.328	26.126.342	8.372.978
Intensieve veehouderij	1.409	46.008.674	44.952.846	14.912.604
Melkvee	3.087	73.539.241	71.516.548	23.679.734
Niet-geclassificeerd	30	2.131.200	2.130.204	621.511

Sector	Aantal geselecteerde investeringen	Aangevraagde investeringskosten	Subsidiabele investeringskosten	Selectiebedrag
Overige gewassen gemengd	174	8.320.370	8.057.833	2.818.018
Overige graasdieren	114	2.650.320	2.459.170	793.259
Overige tuinbouw	134	7.243.587	7.104.402	2.210.831
Vleesvee	373	10.561.631	10.086.768	3.457.079
Onbekend	1.435	77.574.982	76.135.380	24.716.080
Totaal	9.974	383.745.480	372.365.529	122.458.400

Voor dit activiteitenverslag werd gebruik gemaakt van de 'berekende' bedrijfstypen zoals sinds 2017 opgenomen in de identificatiedatabank van het Departement Landbouw en Visserij. Elk bedrijf krijgt een bedrijfstype toegekend op basis van de berekende omzet per bedrijfstak op dat landbouwbedrijf. Het aandeel van de omzet van elke bedrijfstak in de totale omzet van het landbouwbedrijf is bepalend voor het bedrijfstype. Over deze toekenningsregels werden op Europees niveau afspraken gemaakt en wordt de eveneens afgesproken Europese nomenclatuur van bedrijfstypen gevolgd. Om de omzet per individueel landbouwbedrijf per bedrijfstak in te schatten, worden de standaardopbrengsten per teelt en per diersoort, die berekend worden op basis van het Landbouwmonitoringsnetwerk (LMN), gelinkt met de individueel per bedrijf beschikbare areaalgegevens uit de verzamelaanvraag, en de diergegevens beschikbaar bij de Mestbank en Sanitel.

Voor ca. 14% van de investeringen is geen bedrijfstype bekend. Dit komt voornamelijk doordat het over nieuw opgerichte bedrijven gaat waarvan nog niet voldoende gegevens beschikbaar zijn om het bedrijfstype te kunnen berekenen, of omdat het over begunstigden gaat waarvan geen bedrijfstype berekend kan worden zoals machineringen.

Het hoogste percentage van het selectiebedrag is bestemd voor de melkveehouderij met 19%, gevolgd door glasgroenten of sierteelt onder glas met 15% en de intensieve veehouderij (varkens en kippen) met 12%.
Het percentage selectiebedrag/gevraagde subsidie is het laagst voor de sector boomkwekerij & sierteelt in open lucht (50%) en het hoogst voor de sector glasgroenten of sierteelt onder glas (83%).

4.1.5 Thema's zoals opgenomen in het besluit van de Vlaamse Regering

Tabel 16. Ingediende steunaanvragen

Thema	Aantal ingediende investeringen	Aangevraagde investerings-kosten	Subsidiabele investerings-kosten	Gevraagde subsidie (15% 30% of 40% van subsidiabele investerings-kosten)
0% niet-subsidiabele investering	73	3.536.456	3.161.590	0
15% aankoop meerjarig plantgoed	18	264.140	264.140	39.621
15% onroerend structuurverbetering	1.949	180.521.682	173.423.827	26.013.575
15% onroerend wettelijke normen mestopslag	121	7.816.411	7.077.895	1.061.684
15% roerend minimale verduurzaming	2.456	111.680.980	111.457.133	16.718.570
30% aanplant van beloftevolle fruitvariëteiten	33	1.267.400	1.267.400	395.340
niet verhoogd	26	1.116.200	1.116.200	334.860
verhoogd steunpercentage	7	151.200	151.200	60.480
30% afval en voedselverlies	106	9.098.010	9.098.010	3.109.088
niet verhoogd	59	5.301.160	5.301.160	1.590.348
verhoogd steunpercentage	47	3.796.850	3.796.850	1.518.740
30% arbeidskwaliteit en-veiligheid	994	20.976.947	20.963.022	7.413.125
niet verhoogd	436	9.726.761	9.720.836	2.916.251
verhoogd steunpercentage	558	11.250.186	11.242.186	4.496.874
30% automatisatie	1.221	60.083.507	58.617.191	21.591.886
niet verhoogd	399	18.811.078	18.549.910	5.564.973
verhoogd steunpercentage	822	41.272.429	40.067.282	16.026.913
30% bijzondere dierlijke productie	1	225.000	225.000	67.500
niet verhoogd	1	225.000	225.000	67.500
verhoogd steunpercentage	0	0	0	0
30% biodiversiteit	274	16.532.904	16.167.314	6.076.509
niet verhoogd	121	3.927.385	3.904.170	1.171.251
verhoogd steunpercentage	153	12.605.519	12.263.144	4.905.258
30% biologische landbouw	20	5.529.485	5.529.485	2.062.394
niet verhoogd	8	1.494.000	1.494.000	448.200
verhoogd steunpercentage	12	4.035.485	4.035.485	1.614.194
30% bodemkwaliteit	420	9.415.912	9.415.912	3.399.862
niet verhoogd	174	3.665.032	3.665.032	1.099.510

Thema	Aantal ingediende investeringen	Aangevraagde investerings-kosten	Subsidiabele investerings-kosten	Gevraagde subsidie (15% 30% of 40% van subsidiabele investerings-kosten)
verhoogd steunpercentage	246	5.750.880	5.750.880	2.300.352
30% bovenwettelijk dierenwelzijn	956	14.641.068	14.310.901	5.368.774
niet verhoogd	310	3.622.577	3.555.860	1.066.758
verhoogd steunpercentage	646	11.018.490	10.755.041	4.302.016
30% emissies ammoniak fijn stof NOX	1.070	49.237.350	47.472.658	17.483.413
niet verhoogd	333	15.509.942	15.056.500	4.516.950
verhoogd steunpercentage	737	33.727.409	32.416.158	12.966.463
30% hernieuwbare energie: materieel en installaties	111	4.472.100	4.390.815	1.654.000
niet verhoogd	27	1.054.260	1.023.260	306.978
verhoogd steunpercentage	84	3.417.840	3.367.555	1.347.022
30% precisielandbouw	570	7.578.142	7.079.443	2.534.747
niet verhoogd	243	3.153.194	2.970.300	891.090
verhoogd steunpercentage	327	4.424.948	4.109.143	1.643.657
30% primaire energiebesparing	2.255	93.802.864	89.471.889	32.083.971
niet verhoogd	844	39.920.983	37.047.847	11.114.354
verhoogd steunpercentage	1.411	53.881.880	52.424.042	20.969.617
30% ruimtelijke kwaliteit	130	9.051.627	8.886.486	3.130.912
niet verhoogd	51	4.363.380	4.236.824	1.271.047
verhoogd steunpercentage	79	4.688.247	4.649.663	1.859.865
30% verwerking en verkoop hoeveproducten	312	14.396.740	14.396.740	5.044.328
niet verhoogd	133	7.143.683	7.143.683	2.143.105
verhoogd steunpercentage	179	7.253.057	7.253.057	2.901.223
30% voedselveiligheid	86	1.197.142	1.157.098	420.776
niet verhoogd	28	459.386	420.630	126.189
verhoogd steunpercentage	58	737.756	736.468	294.587
30% waterkwaliteit en -kwantiteit	951	29.174.190	28.283.985	10.580.400
niet verhoogd	355	7.688.187	7.331.943	2.199.583
verhoogd steunpercentage	596	21.486.003	20.952.042	8.380.817
30% windenergie en zonneboiler	7	205.500	205.000	82.000
niet verhoogd	0	0	0	0

Thema	Aantal ingediende investeringen	Aangevraagde investerings-kosten	Subsidiabele investerings-kosten	Gevraagde subsidie (15% 30% of 40% van subsidiabele investerings-kosten)
verhoogd steunpercentage	7	205.500	205.000	82.000
40% bovengemiddelde klimaatmitigatie	67	1.732.970	1.487.454	693.906
niet verhoogd	27	653.610	498.215	199.286
verhoogd steunpercentage	40	1.079.360	989.239	494.620
40% kleine en middelgrote windturbines	24	2.019.859	1.385.974	611.090
niet verhoogd	14	1.173.759	818.974	327.590
verhoogd steunpercentage	10	846.100	567.000	283.500
Totaal	14.225	654.458.384	635.196.361	167.637.469

Tabel 17. Geselecteerde steunaanvragen

Thema	Aantal geselecteerde investeringen	Aangevraagde investerings-kosten	Subsidiabele investeringskosten	Selectiebedrag
15% aankoop meerjarig plantgoed	6	101.500	101.500	15.225
15% onroerend structuurverbetering	534	44.956.108	44.003.967	6.600.595
15% onroerend wettelijke normen mestopslag	45	2.684.391	2.468.496	370.274
15% roerend minimale verduurzaming	361	15.540.946	15.363.872	2.304.581
30% aanplant van beloftevolle fruitvariëteiten	13	516.000	516.000	162.400
niet verhoogd	11	440.000	440.000	132.000
verhoogd steunpercentage	2	76.000	76.000	30.400
30% afval en voedselverlies	52	4.522.150	4.522.150	1.588.480
niet verhoogd	24	2.203.800	2.203.800	661.140
verhoogd steunpercentage	28	2.318.350	2.318.350	927.340
30% arbeidskwaliteit en-veiligheid	928	20.359.342	20.345.417	7.181.645
niet verhoogd	414	9.571.146	9.565.221	2.869.566
verhoogd steunpercentage	514	10.788.196	10.780.196	4.312.079
30% automatisatie	926	39.910.261	38.901.797	14.308.484
niet verhoogd	295	12.728.848	12.522.352	3.756.706
verhoogd steunpercentage	631	27.181.414	26.379.445	10.551.778
30% bijzondere dierlijke productie	1	225.000	225.000	67.500

Thema	Aantal geselecteerde investeringen	Aangevraagde investerings-kosten	Subsidiabele investeringskosten	Selectiebedrag
niet verhoogd	1	225.000	225.000	67.500
verhoogd steunpercentage	0	0	0	0
30% biodiversiteit	271	16.521.404	16.155.814	6.072.609
niet verhoogd	119	3.920.385	3.897.170	1.169.151
verhoogd steunpercentage	152	12.601.019	12.258.644	4.903.458
30% biologische landbouw	20	5.529.485	5.529.485	2.062.394
niet verhoogd	8	1.494.000	1.494.000	448.200
verhoogd steunpercentage	12	4.035.485	4.035.485	1.614.194
30% bodemkwaliteit	419	9.411.912	9.411.912	3.398.662
niet verhoogd	173	3.661.032	3.661.032	1.098.310
verhoogd steunpercentage	246	5.750.880	5.750.880	2.300.352
30% bovenwettelijk dierenwelzijn	950	14.499.068	14.173.901	5.327.444
niet verhoogd	306	3.487.877	3.421.160	1.026.348
verhoogd steunpercentage	644	11.011.190	10.752.741	4.301.096
30% emissies ammoniak fijn stof NOX	1.016	47.619.948	45.937.218	16.937.076
niet verhoogd	295	14.760.758	14.378.119	4.313.436
verhoogd steunpercentage	721	32.859.190	31.559.100	12.623.640
30% hernieuwbare energie: materieel en installaties	111	4.472.100	4.390.815	1.654.000
niet verhoogd	27	1.054.260	1.023.260	306.978
verhoogd steunpercentage	84	3.417.840	3.367.555	1.347.022
30% precisielandbouw	569	7.574.642	7.075.943	2.533.697
niet verhoogd	242	3.149.694	2.966.800	890.040
verhoogd steunpercentage	327	4.424.948	4.109.143	1.643.657
30% primaire energiebesparing	2.246	93.754.464	89.438.609	32.073.737
niet verhoogd	837	39.881.083	37.017.066	11.105.120
verhoogd steunpercentage	1.409	53.873.380	52.421.542	20.968.617
30% ruimtelijke kwaliteit	129	9.049.127	8.883.986	3.130.162
niet verhoogd	50	4.360.880	4.234.324	1.270.297
verhoogd steunpercentage	79	4.688.247	4.649.663	1.859.865
30% verwerking en verkoop hoeveproducten	311	14.395.140	14.395.140	5.043.688
niet verhoogd	133	7.143.683	7.143.683	2.143.105

Thema	Aantal geselecteerde investeringen	Aangevraagde investerings-kosten	Subsidiabele investeringskosten	Selectiebedrag
verhoogd steunpercentage	178	7.251.457	7.251.457	2.900.583
30% voedselveiligheid	85	1.193.142	1.153.246	419.235
niet verhoogd	28	459.386	420.630	126.189
verhoogd steunpercentage	57	733.756	732.616	293.046
30% waterkwaliteit en -kwantiteit	883	26.951.022	26.292.834	9.819.518
niet verhoogd	339	7.270.287	6.976.158	2.092.847
verhoogd steunpercentage	544	19.680.735	19.316.677	7.726.671
30% windenergie en zonneboiler	7	205.500	205.000	82.000
niet verhoogd	0	0	0	0
verhoogd steunpercentage	7	205.500	205.000	82.000
40% bovengemiddelde klimaatmitigatie	67	1.732.970	1.487.454	693.906
niet verhoogd	27	653.610	498.215	199.286
verhoogd steunpercentage	40	1.079.360	989.239	494.620
40% kleine en middelgrote windturbines	24	2.019.859	1.385.974	611.090
niet verhoogd	14	1.173.759	818.974	327.590
verhoogd steunpercentage	10	846.100	567.000	283.500
Totaal	9.974	383.745.480	372.365.529	122.458.400

Het hoogste percentage van het selectiebedrag (26%) is bestemd voor investeringen in de primaire energiebesparing, gevolgd door investeringen om de emissies van ammoniak/fijn stof/stikstofdioxiden terug te dringen (14%) en investeringen aangaande automatisatie met 12%.

Binnen de 30%- en 40%-investeringen is er de mogelijkheid dat het steunpercentage 10% stijgt omwille van jonge landbouwer. Van de 9028 geselecteerde investeringen in 30% of 40%, kregen 5685 investeringen een verhoogd steunpercentage. Dit komt neer op 63%.

4.1.6 Hoedanigheid van indieners

Tabel 18. Ingediende steunaanvragen

Type aanvrager	Aantal ingediende investeringen	Aangevraagde investeringskosten	Subsidiabele investeringskosten	Gevraagde subsidie (15%, 30% of 40% van subsidiabele investerings-kosten)
Eenmanszaak	6.696	232.612.020	226.472.997	56.579.246
Maatschap (samen- uitbating)	2.117	79.736.321	76.764.735	20.743.665
Machinering	104	4.849.438	4.805.523	1.126.663
Sociale instelling (VZW)	13	282.000	277.960	60.944
Vennootschap - LV	2.194	97.553.350	95.387.819	26.556.421
Vennootschap - BVBA	1.124	103.671.814	99.230.293	26.604.300
Vennootschap – Rest (EBVBA, GCV, NV, CVBA, CVOA, VOF)	1.977	135.753.441	132.257.034	35.966.231
Totaal	14.225	654.458.384	635.196.361	167.637.469

Tabel 19. Geselecteerde steunaanvragen

Type aanvrager	Aantal geselecteerde investeringen	Aangevraagde investerings-kosten	Subsidiabele investeringskosten	Selectiebedrag
Eenmanszaak	4.596	130.668.170	127.098.415	39.984.784
Maatschap (samen- uitbating)	1.502	43.774.280	42.446.082	14.549.624
Machinering	81	3.247.113	3.203.198	885.189
Sociale instelling (VZW)	5	69.000	69.000	14.725
Vennootschap - LV	1.571	53.984.138	52.431.496	18.668.929
Vennootschap - BVBA	770	65.751.546	62.888.133	20.510.641
Vennootschap – Rest (EBVBA, GCV, NV, CVBA, CVOA, VOF)	1.449	86.251.233	84.229.205	27.844.507
Totaal	9.974	383.745.480	372.365.529	122.458.400

33% van het selectiebedrag is bestemd voor aanvragen door eenmanszaken. Daarna volgen de bedrijven met als juridische structuur een vennootschapsvorm (m.u.v. LV en BVBA) met 23%, de BVBA's met 17% en vervolgens de landbouwvennootschap (LV) met 15% en de maatschappen met 12%.

4.1.7 Leeftijd

Tabel 20. Percentage selectiebedrag/gevraagde subsidie (hierna selectiepercentage genoemd) opgedeeld per leeftijdscategorie en volgens de aard van de investeringen zoals vermeld in de bijlage bij het besluit van de Vlaamse Regering van 19 december 2014 betreffende steun aan de investeringen en aan de overname in de landbouw.

Thema	Tem 30	31-40	41-50	51-60	>60
15% aankoop meerjarig plantgoed	38	79	50	0	0
15% onroerend structuurverbetering	31	25	16	24	28
15% onroerend wettelijke normen mestopslag	36	33	29	53	-
15% roerend minimale verduurzaming	27	23	3	1	1
30% aanplant van beloftevolle fruitvariëteiten	-	50	47	36	0
30% afval en voedselverlies	96	50	53	24	10
30% arbeidskwaliteit en -veiligheid	97	95	99	98	100
30% automatisatie	81	60	70	63	100
30% bijzondere dierlijke productie	-	-	-	100	-
30% biodiversiteit	100	100	100	100	100
30% biologische landbouw	100	100	100	100	-
30% bodemkwaliteit	100	100	100	100	100
30% bovenwettelijk dierenwelzijn	100	100	94	100	100
30% emissies ammoniak fijn stof NOX	97	97	96	94	100
30% hernieuwbare energie: materieel en installaties	100	100	100	100	-
30% precisielandbouw	100	100	100	100	100
30% primaire energiebesparing	100	100	100	100	100
30% ruimtelijke kwaliteit	100	100	100	100	-
30% verwerking en verkoop hoeveproducten	100	100	100	100	100
30% voedselveiligheid	100	99	100	100	-
30% waterkwaliteit en –kwantiteit	94	91	95	95	100
30% windenergie en zonneboiler	100	100	-	-	-
40% bovengemiddelde klimaatmitigatie	100	100	100	100	-
40% kleine en middelgrote windturbines	100	100	100	100	-

Alle 40%-investeringen en vele 30%-investeringen hebben een selectiepercentage van 100%. Bij die investeringen is er bijgevolg geen leeftijdseffect waar te nemen.

Bij de overige 30%-investeringen is er wel een leeftijdseffect waar te nemen. Hoe jonger de aanvrager van de subsidie, hoe groter het selectiepercentage. Ook bij de 15%-investeringen is dit het geval.

4.2 AANVRAGEN VOOR OPSTARTSTEUN DOOR JONGE LANDBOUWERS

4.2.1 Algemeen

Er werden 178 aanvragen ingediend in 2021. Hiervan werden er 170 geselecteerd.

4.2.2 Overzicht per provincie

Tabel 21. Aantal aanvragen en aantal geselecteerde aanvragen voor opstartsteun per provincie

Provincie	Aantal aanvragen	Aantal geselecteerde aanvragen
Antwerpen	22	21
Limburg	21	20
Oost-Vlaanderen	44	41
Vlaams-Brabant	15	15
West-Vlaanderen	76	73
Totaal	178	170

De meeste aanvragen voor opstartsteun komen uit West-Vlaanderen (43%), gevolgd door Oost-Vlaanderen (25%).

4.2.3 Overzicht per sector

Tabel 22. Aantal aanvragen en aantal geselecteerde aanvragen voor opstartsteun per sector

Sector	Aantal aanvragen	Aantal geselecteerde aanvragen
Akkerbouw	100	95
Andere	2	2
Bio	1	1
Paarden	1	1
Pluimvee	9	9
Rundvee	39	37
Tuinbouw	19	19
Varkens	7	6
Totaal	178	170

De meeste aanvragen voor opstartsteun gaan over een eerste vestiging op een akkerbouwbedrijf (56%), gevolgd door rundvee- en tuinbouwbedrijven met respectievelijk 22% en 11%.
Er moet wel opgemerkt worden dat deze indeling weergeeft hoe de jonge landbouwer het bedrijf zelf gerangschikt heeft bij zijn aanvraag.

4.2.4 Overzicht per type vestiging

Tabel 23. Aantal aanvragen en aantal geselecteerde aanvragen voor opstartsteun per type vestiging

Type vestiging	Aantal aanvragen	Aantal geselecteerde aanvragen
Overname van aandelen	74	69
Overname van de bedrijfsbekleding gevolgd door een exploitatie als eenmanszaak	65	65
Overname van de bedrijfsbekleding gevolgd door een exploitatie met een maatschap	39	36
Totaal	178	170

Een eerste vestiging door de overname van aandelen en de aanstelling als mandataris van een vennootschap is goed voor 41%.
In 38% van de gevallen vestigt de jonge landbouwer zich via de overname van de bedrijfsbekleding, waarna hij of zij het bedrijf exploiteert als een eenmanszaak.
In 21% van de gevallen vestigt de jonge landbouwer zich via de overname van de bedrijfsbekleding, waarna hij of zij het bedrijf samen met een of meer vennoten exploiteert in de vorm van een maatschap.

4.2.5 Overzicht per leeftijd

Tabel 24. Aantal aanvragen en aantal geselecteerde aanvragen voor opstartsteun per leeftijd

Leeftijd	Aantal aanvragen	Aantal geselecteerde aanvragen
18	2	2
20	4	4
21	7	6
22	6	5
23	13	12
24	10	9
25	18	18
26	16	15
27	12	12
28	12	11
29	12	12
30	17	17
31	8	8
32	8	8
33	9	8
34	6	6
35	7	7
36	2	2
37	1	1
38	4	4
39	4	3
Totaal	178	170

62% van de jonge landbouwers vestigt zich voor zijn dertigste als bedrijfsleider.

4.3 AANVRAGEN VLIF-WAARBORG

Met het besluit van de Vlaamse Regering van 11 december 2015 betreffende de taken, het beheer en de werkwijze van het Vlaams Landbouwinvesteringsfonds werd in de mogelijkheid voorzien om een waarborgadvies te vragen, in afwachting van de formele toekenning van de waarborg.

In 2021 waren er geen formele VLIF-waarborgtoekenningen zodat er ook geen ontvangsten van waarborgbijdragen waren.

Er waren in 2021 geen vragen voor waarborgadvies.

4.4 AANVRAGEN VOOR NIET-PRODUCTIEVE INVESTERINGEN

4.4.1 Algemeen

In de loop van 2021 werd de regelgeving omtrent NPI aangepast. Dit maakt dat de cijfers opgesplitst moeten worden tussen de oude en de nieuwe regelgeving.

In de oude regelgeving werden er 6 dossiers ingediend, goed voor 13 investeringen. Alle aangevraagde investeringen werden geselecteerd.
Het selectiebedrag was 19.745 euro.

In de nieuwe regelgeving (kwartalen 3 en 4) werden er 289 dossiers ingediend, goed voor 757 investeringen. Op 2 dossiers met 3 investeringen na, werden alle investeringen geselecteerd. Het gaat dus in totaal over 754 geselecteerde investeringstypes, verdeeld over 287 aanvragen.
Het selectiebedrag was 4.034.396 euro.

4.4.2 Provincie

Tabel 25. Geselecteerde steunaanvragen (oude regelgeving)

Provincie	Aantal investeringen	Subsidiabele investeringskosten	Selectiebedrag
Antwerpen	0	0	0
Limburg	8	10.639	10.639
Oost-Vlaanderen	0	0	0
Vlaams-Brabant	4	6.853	6.853
West-Vlaanderen	1	2.253	2.253
Totaal	13	19.745	19.745

Er is een lichte daling tegenover 2020, van 17 naar 13 geselecteerde investeringen.
Enkel in de provincies, Limburg, Vlaams-Brabant en West-Vlaanderen werden aanvragen ingediend.

Tabel 26. Geselecteerde steunaanvragen (nieuwe regelgeving)

Provincie	Aantal investeringen	Subsidiabele investeringskosten	Selectiebedrag
Antwerpen	137	536.138	503.677
Limburg	94	360.987	237.166
Oost-Vlaanderen	117	739.559	565.985
Vlaams-Brabant	91	299.141	252.770
West-Vlaanderen	315	2.487.547	2.474.798
Totaal	754	4.423.371	4.034.396

Het aantal investeringen in NPI kent een enorme boost sinds de inwerkingtreding van de nieuwe regelgeving. De provincie West-Vlaanderen is koploper met 42% van het totaal aantal investeringen, gevolgd door Antwerpen (18%) en Oost-Vlaanderen (16%).

4.4.3 Type investering

Tabel 27. Geselecteerde steunaanvragen (oude regelgeving)

Investeringstype	Aantal investeringen	Subsidiabele investeringskosten	Selectiebedrag
Aanleg haag	7	7.599	7.599
Aanleg hag autochtoon	2	5.292	5.292
Aanleg haag autochtoon met bescherming tegen vee	4	6.853	6.853
Totaal	13	19.745	19.745

Tabel 28. Geselecteerde steunaanvragen (nieuwe regelgeving)

Categorie NPI	Aantal investeringen	Subsidiabele investeringskosten	Selectiebedrag
NPI-biodiversiteit	376	1.012.330	382.897
NPI-bodem	3	2.765	8.350
NPI-water	54	2.075.977	2.060.059
NPI-landschap	321	1.332.300	1.583.090
Totaal	754	4.423.371	4.034.396

Het overgrote deel van de geselecteerde investeringen behoort tot de NPI-categorieën biodiversiteit en landschap. Investeringen die het meest werden aangevraagd zijn: bijenkasten, nestkasten en investeringen voor de landschappelijke integratie van bedrijfsgebouwen.

4.5 AANVRAGEN VOOR DE ONTWIKKELING VAN KLEINE LANDBOUWBEDRIJVEN

In 2021 waren er vier steunaanvragen voor de ontwikkeling van kleine landbouwbedrijven. Drie aanvragen werden geselecteerd.
Voor alle aanvragen ging het om een omschakeling naar afzet via de korte keten.

4.6 AANVRAGEN INGEVOLGE OPROEPEN

4.6.1 Projectsteun voor innovaties in de landbouw

In 2021 werd opnieuw een oproep VLIF-projectsteun innovatie gelanceerd. In totaal waren er 48 aanvragen, waarvan er 30 geselecteerd werden.

Tabel 29. Overzicht van de aanvragen opgedeeld per provincie

Provincie	Aantal ingediende investeringen	Aangevraagde investeringskosten	Subsidiabele investeringskosten	Gevraagde subsidie (40% van subsidiabele investeringskosten)
Antwerpen	19	7.246.347	2.948.330	1.179.332
Limburg	0	0	0	0
Oost- Vlaanderen	9	6.508.581	1.839.581	735.833
Vlaams-Brabant	7	1.776.949	917.137	366.855
West-Vlaanderen	13	5.145.868	2.570.202	1.028.081
Totaal	48	20.677.745	8.275.251	3.310.100

Tabel 30. Overzicht van de geselecteerde investeringen opgedeeld per provincie

Provincie	Aantal geselecteerde investeringen	Aangevraagde investeringskosten	Subsidiabele investeringskosten	Selectiebedrag
Antwerpen	12	3.269.277	2.948.330	1.179.332
Limburg	0	0	0	0
Oost-Vlaanderen	5	5.487.407	1.839.581	735.833
Vlaams-Brabant	5	1.278.829	917.137	366.855
West-Vlaanderen	8	2.911.683	2.570.202	1.028.081
Totaal	30	12.947.196	8.275.251	3.310.100

De meeste geselecteerde projecten situeren zich in Antwerpen en West-Vlaanderen, met respectievelijk 40% en 27%. In Limburg werden geen projecten ingediend.
Qua selectiebedrag is er 36% bestemd voor projecten in de provincie Antwerpen en 31% voor West-Vlaanderen.

In de oproep voor 2021 was er speciale aandacht voor innovatieve investeringen in het kader van economische relance om de gevolgen van de coronacrisis te milderen. Het overblijvende budget stond open voor alle innovaties.

Hieronder worden enkele thema's weergegeven van geselecteerde projecten:

- Zeekraalteelt in een zilte vertical farm innovatieve teelt in innovatieve opstelling
- Vermoezen en fermenteren van groentestromen als recuperatie van nutriënten voor varkensvoeder
- Mobiele eiwittoaster maakt bedrijfsvoering van akkerbouwer en rundveehouder circulair
- UV-robot voor de behandeling van meeldauw in de beschutte aardbeiteelt
- Innovatieve looftrekker, rooier en mobiele was- en drooginstallatie voor automatisatie van de teelt van bataat

4.6.2 Steun aan de agrovoedingssector

In 2021 werd ook een oproep VLIF-projectsteun agrovoeding gelanceerd. In totaal waren er 31 aanvragen, waarvan er 13 geselecteerd werden.

Tabel 31. Overzicht van de aanvragen opgedeeld per provincie

Provincie	Aantal ingediende investeringen	Aangevraagde investeringskosten	Subsidiabele investeringskosten	Gevraagde subsidie (30% van subsidiabele investeringskosten)
Antwerpen	6	3.719.782	0	0
Limburg	0	0	0	0
Oost- Vlaanderen	13	9.774.386	3.712.854	1.113.856
Vlaams-Brabant	0	0	0	0
West-Vlaanderen	12	13.759.394	5.804.812	1.741.443
Totaal	31	27.253.562	9.517.665	2.855.300

Tabel 32. Overzicht van de geselecteerde investeringen opgedeeld per provincie

Provinscie	Aantal geselecteerde investeringen	Aangevraagde investerings-kosten	Subsidiabele investeringskosten	Selectiebedrag
Antwerpen	0	0	0	0
Limburg	0	0	0	0
Oost-Vlaanderen	6	7.402.962	3.712.854	1.113.856
Vlaams-Brabant	0	0	0	0
West-Vlaanderen	7	10.383.285	5.804.812	1.741.443
Totaal	13	17.786.246	9.517.665	2.855.300

De geselecteerde projecten situeren zich in West-Vlaanderen en Oost-Vlaanderen. In Antwerpen werd geen enkel project geselecteerd. In Limburg en Vlaams-Brabant werden geen aanvragen ingediend.

De thema's van de oproep voor 2021 waren 'circulaire economie' en 'economische relance'.
Van de 13 geselecteerde projecten vielen er 3 onder de categorie 'circulaire economie' en 3 onder de categorie 'economische relance'.

Hieronder worden enkele thema's weergegeven van geselecteerde projecten:

- Nieuw duurzaam bedrijfsgebouw met innovatieve verwerkingslijn voor het fractioneren van volledige bloemkolen en broccoli's voor het vierde gamma
- Automatische uitpekellijn voor kwaliteitsvollere kaas
- Optimalisatie van de aardappelverwerking met als doel een verhoging van de toegevoegde waarde van het veldgewas en een verbeterde voedselveiligheid van het eindproduct
- Automatisering koude bereiding: koordbindmachines voor ontbeende producten

4.6.3 Steun aan de omkaderingssector

In 2021 was er een oproep voor steun aan de omkaderingssector voor de praktijkcentra in de plantaardige en in de dierlijke sector. De volgende investeringen kwamen in aanmerking:

- de oprichting en uitrusting van bedrijfsgebouwen en -constructies bestemd voor de uitvoering van de onderzoeksactiviteiten. Ook de aanpassing, nl. het verbeteren, van bestaande infrastructuur valt hieronder;
- de aankoop van machines en rollend materieel, specifiek bestemd voor de uitvoering van de onderzoeksactiviteiten;
- studies en erelonen voor de uitvoering van de investeringen, vermeld in het eerste punt, evenwel beperkt tot maximaal 10% van het totale subsidiabele investeringsbedrag.

De investeringen beogen alle faciliteiten ter ondersteuning van de dienstverlenende bijdrage die de centra leveren tot de ontwikkeling van de land- en tuinbouwsector of tot de begeleiding van activiteiten op land- en tuinbouwbedrijven.
Er werd voorrang verleend aan investeringen die de innovatie in de land- en tuinbouw stimuleren en een voortrekkersrol spelen op het vlak van duurzame vernieuwende teelttechnieken en -toepassingen. De investeringen moeten het mogelijk maken om voor actuele problemen en noden in de sector een oplossing te zoeken.

Investeringen in onderzoeksinfrastructuur krijgen voorrang op investeringen in gebouwen voor administratieve doeleinden.
Door samenwerking met andere onderzoeks- en voorlichtingsinstellingen moet de infrastructuur zo optimaal mogelijk benut worden.

Er was voor de oproep een budget van 3.000.000 euro voorzien.
Er werden acht projectvoorstellen ingediend, voor een totaal investeringsbedrag van 13.129.428,36 euro. Na onderzoek werd aan één project in totaal 3.000.000 euro subsidie toegewezen op een totaal aanvaard investeringsbedrag van 6.195.967,00 euro.